

Kas istutada viinapuu õue või kasvuhoonesse?

HARRI POOM

Tegelikult on pealkirjas esitatud küsimus pisut vil-dakas, sest ühes ontlikus koduaias võiks viinapuu ju võimaluse korral kasvada nii siin kui seal.

Et aga Ida- ja Põhja-Eesti jaoks on sobilike avamaasortide leidmine keerukam (eriti peale seda, kui mõni juba õues kasvamas on), siis neis, viinapuude jaoks mitte kõige soodsamais piirkonnas, võiks vae-kauss tõesti pigem kasvuhoone ka-suks langeda.

Samas ei maksa ka Lõuna-Ees-tis, saartel ja rannikul, kus suvi kas soojem, pikem või koguni mõle-mat, viinamarjade kasvuhoones kasvatamist peljata – kasvuhoonesse sobivate sortide loetelu on väga palju pikem ning seal on võimalik kasvatada sorte, mis lõunamaise-le impordile mitte ainult maitse ja tervislikkuse, vaid ka marja ja tarja suurusega silmad ette teeivad.

Kasvuhoone ei pea mõistagi klaasist või kamberplastikust ole-ma, tavaline tomatile-kurgile sobiv kilemaja on täiesti piisav. Tõsi, kõr-gust võiks kilemajal ikka üle paa-ri meetri olla – selline jätab kõr-gusse pürgiva viinapuu jaoks ruu-mi ning ülekuumenemise oht on ka väiksem (see on, muide, ka toma-ti jaoks oluline – kui temperatuur märgatavalt üle +30° tõuseb, poe-tab taim õied ilma vilju moodusta-mata).

Aga isegi juba ajutine kile, mis varakevadistest öökülmadest suve-sooja saabumiseni maja lõunaseina ääres kasvavale viinapuule ette ri-putatakse, suurendab paslike sorti-de valikut tuntavalt.

Mõned lemmikud

Kasvuhoonesse sobivaid lauaviinamarja sorte on meil nii palju, et kõiki siinkohal üles lugeda pole vä-himatki lootust, ja nii erinevaid, et omale moka-mööda sordi leiab küll igaüks, kel viinamarjade järgi neelud käivad. Eesti Aiandusliidu puuviljanduskomisjoni on mõned viinapuud kasvuhoones kasvatami-seks soovitanud: sordid 'Aljošen-

'Swenson Red' on tugevakasvuline hea külmakindlusega saagikas sort. Magus ja väga meeldiva maitsega dessertmari.

kin', 'Supaga', 'Krassavets', 'Kosmo-navt' ja 'Swenson Red' (viimased kaks perspektiivsortidena). Sellest valikust on kaks mu oma suureid lemmikud juba palju aastaid.

■ 'Swenson Red' – nagu nimigi üt-leb, on punase viljaga ja seega ter-visele kasulikum veel kui heledavil-jalised sordid. Mari ja tari on mõle-mad suured ja pilkupüüdvad ning sort ise väga hea külmakindluse-ga – möödunud talvel oli ta meil olude sunnil talvekatteta, ent vil-jub sellest hoolimata tänavugi rik-kalikult.

Seda sorti peetakse Elmer Swen-soni parima maitsega lauaviina-marjaks, millega allakirjutanugi vaid nõustuda saab. Väikese puu-dusena on tal teinekord, tõsi küll, probleeme viljastumisega – siis kui

õitsemise ajal kasvuhoone ukсед korralikult kinni hoitud on ja õhk seal ei liigu (viinapuud on tuul-tolmlejad). Paremini viljastuda ai-tab õitsvate viinapuude mööda-minnes kergegi raputamine – juba sellest piisab, et õietolm emaka-suudmeile langeks.

■ 'Supaga' on täisküpsuses kollaka-sroheline või päikeserohkes ko-has ka kollase viljaga. Sellegi sor-di üle keskmise suurusega või suu-repoolsed marjad ripuvad suurtes tarjades ning küpsevad mesimagu-saiks – kuumal suvel võib suhkru-saldus lausa 28%ni ulatuda.

■ Veel on üks toreda nimega sort, kes meil kasvuhoones aastaid oma suurte tarjade ja vahel lausa me-revaikkollaste marjadega pilku meelitades kasvanud on – nimelt